

**DIE MISSIONÊRE WAARDE VAN DIE BELHAR BELYDENIS
VIR DIE NG KERK:
INSTRUMENT TOT INHEEMSWORDING**

deur

JAN MATHYS DE BEER

**Voorgelê ter vervulling van die vereistes vir die graad
Philosophiae Doctor**

**in die Fakulteit Teologie,
Universiteit van Pretoria
Augustus 2008**

Promotor: Dr. A S (Attie) van Niekerk

**THE MISSIONAL VALUE OF THE BELHAR CONFSSION
FOR THE DUTCH REFORMED CHURCH:
INSTRUMENT OF INDIGENIZATION**

by

JAN MATHYS DE BEER

**Presented for the fulfillment of the degree
Philosophiae Doctor**

**in the Faculty of Theology ,
University of Pretoria
August 2008**

Promotor: Dr. A S (Attie) van Niekerk

INHOUDSOPGAWE

Samevatting: Afrikaans	xii
Summary: English	xiv
Lys van afkortings	xvi
Voorwoord	xvii
HOOFSTUK 1 METODOLOGIE.....	1
1.1 Inleiding	1
1.2 Godsdienst- en sendingwetenskaplike studie.....	1
1.3 Probleem en aktualiteit van studie.....	3
1.3.1 <i>NGK en NGSK/VGKSA histories naby</i>	3
1.3.2 <i>NGK en VGKSA kan mekaar ook in die toekoms nie ignoreer</i>	3
1.3.3 <i>Die roeping van die kerk is op die spel</i>	3
1.3.4 <i>Die Belhar Belydenis is 'n groot faktor hierin</i>	4
1.3.5 <i>Die Missionêre roeping binne 'n (Suid-) Afrika konteks</i>	5
1.3.6 <i>Verkeerde beweegredes</i>	5
1.4 Vraagstelling en hipotese	6
1.5 Metode en werkswyse.....	6
1.6 Uitklaring van terminologie.....	7
1.6.1 <i>Belhar Belydenis</i>	7
1.6.2 <i>Die Kerk en die NG Kerk</i>	8
1.6.3 <i>Familie van NG Kerke</i>	10
1.6.4 <i>Missionêre waarde</i>	10
1.6.5 <i>Konfessie</i>	10
1.7 Slotsom.....	11

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 2 MISSIONÊRE WAARDE EN DIE MISSIE VAN DIE KERK	12
2.1 Inleidende gedagtes oor <i>missionêre waarde</i>.....	12
2.2 Missionêr: 'n meer omvattende benadering tot sending	12
2.2.1 <i>Samehang van missie, taak en roeping .....</i>	13
2.2.2 <i>Missio Dei en missie van die Kerk .....</i>	14
2.2.3 <i>Missie is kollektief eerder as individualisties .....</i>	16
2.2.4 <i>Missie as woord, daad en bestaanswyse.....</i>	17
2.2.5 <i>Die bestaanswyse van die Kerk en haar geloofwaardigheid .....</i>	18
2.2.6 <i>Hoe lyk hierdie missie prakties vandag?.....</i>	21
2.3 Herbesinning oor die Kerk se missie	23
2.3.1 <i>Hoe lyk hierdie herbesinning in werklikheid?.....</i>	23
2.3.2 <i>Is dit 'n bewustelike ontdekkingsproses, of gebeur die Kerk se verstaan van haar missie spontaan?.....</i>	26
2.3.3 <i>Betekén dit dat kerke (of gemeentes) voortdurend met 'n program van missie-formulering besig moet wees? .....</i>	26
2.4 Missie omsluit evangelisasie, getuienis en missionêre diakonaat	27
2.5 Samevatting	28

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 3	SENDINGMOTIEWE EN INHEEMSWORDING	
	AS AANLOOP TOT DIE BELHAR BELYDENIS.....	27
3.1	Inleiding	27
3.2	Die agtergrond, konteks en toekoms van die Belhar Belydenis	29
3.3	Die missionêre agtergrond van Belhar	30
3.3.1	<i>Die ontwikkeling van sending in die NG Kerk vanuit 'n Europese missiologie en onder invloed van sendinggenootskappe.....</i>	<i>31</i>
3.3.2	<i>Die wêreldbeeld van die Verligting as wegspringplek van die moderne sending .....</i>	<i>34</i>
3.3.3	<i>Die ontwikkelende verhouding met ander kulture.....</i>	<i>36</i>
3.4	Inheemswording en die Suid-Afrikaanse kerk.....	40
3.4.1	<i>Wat is inheemswording? .....</i>	<i>40</i>
3.4.2	<i>Verskillende modelle van kontekstualisering, inheemswording en inkulturasie .....</i>	<i>42</i>
3.4.3	<i>'n Nuwe verstaan van Inheemswording: Lesslie Newbiggin en Goheen .....</i>	<i>46</i>
3.4.4	<i>Die unieke diverse kulturele samestelling van die Suid-Afrikaanse samelewing .....</i>	<i>51</i>
3.4.5	<i>Die Roeping van die NG Kerk tot inheemswording .....</i>	<i>54</i>
3.4.6	<i>Rigtingwysers vir die NG Kerk se inheemswording .....</i>	<i>55</i>
3.4.6.1	<i>'n Missionêre benadering tot Evangelie en kultuur .....</i>	<i>55</i>
3.4.6.2	<i>'n Konfrontasie tussen fundamentele wêreldbeskouings vra nederigheid.....</i>	<i>56</i>
3.4.6.3	<i>Sensitiwiteit vir diverse uitdrukkingsvorme van dieselfde geloof.....</i>	<i>57</i>
3.4.6.4	<i>'n Spanningsveld tussen wêreldbeelde noodsaak volgehoue herbesinning .....</i>	<i>58</i>
3.4.6.5	<i>'n Drie-rigting dialoog is die begin van 'n oplossing vir die spanningsveld .....</i>	<i>58</i>
3.4.6.6	<i>Bekering is nodig .....</i>	<i>59</i>
3.5	Die Belhar Belydenis as instrument tot inheemswording vir die NG Kerk.....	59
3.6	Samevatting	61

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 4	DIE MISSIONÊRE KONTEKS VAN DIE BELHAR	
	BELYDENIS.....	64
4.1	Sinodesitting van die NGSK in 1982	64
4.2	Ras, Volk en Nasie verteenwoordig ‘n geloofwaardigheidskrisis	66
4.2.1	<i>Die geloofwaardigheidskrisis loop uit op ‘n missionêre gevangenskap .....</i>	68
4.2.2	<i>Die status confessionis breek aan .....</i>	71
4.2.3	<i>Die ontvangs van die Belhar Belydenis in die NG Kerk.....</i>	73
4.2.3.1	<i>Twee wêrelde .....</i>	74
4.2.3.2	<i>Die aanklag-skok .....</i>	75
4.2.3.3	<i>Belhar se twee simboliese betekenisse vir die twee wêrelde .....</i>	77
4.2.3.4	<i>Die NGSK se motivering vir die aanklag van kettery en afgodery.....</i>	81
4.2.4	<i>Samevatting .....</i>	83
4.3	Die missionêre funksionering van Belhar sedert sy ontstaan tot op hede ..	84
4.3.1	<i>‘n Werksdefinisie vir sending.....</i>	84
4.3.2	<i>Die Wes-Kaapse Getuienisaksie verenig .....</i>	89
4.3.3	<i>Belhar en die NG Kerk se groei in versoening .....</i>	90
4.3.4	<i>Uiteenlopende voorbereidings in die NG Kerk-familie vir die Nuwe Suid-Afrika.....</i>	94
4.3.5	<i>Die vereniging van die NGSK en die NGKA.....</i>	96
4.3.6	<i>Die hantering van eenwording-beswaardes .....</i>	102
4.3.7	<i>Die Belhar Belydenis word toenemend gesien as ‘n struikelblok vir eenwording.....</i>	105
4.4	Die werklike struikelblok in die eenwordingsproses: inwendige teenstrydigheid.....	112
4.5	Samevatting.....	115

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 5	DIE DEBAT OOR BELHAR IN DIE WÊRELDWYE KERK, IN DIE NG KERK-FAMILIE EN DIE TEOLOGIE VAN KARL BARTH OOR GEREFORMEERDE BELYDENISSE	116
5.1	Die realiteit van weerstand teen die Belhar Belydenis.....	116
5.2	Aanvaarding, erkenning en ondersoek van 'n belydenis	117
5.3	Die oop debat in die universele Kerk oor die Belhar Belydenis	119
5.4	Redes waarom die NG Kerk-familie Belhar nie kan ignoreer nie	124
5.4.1	<i>Die Belhar Belydenis is die belydenis van 'n mede- Suid-Afrikaanse NG Kerk:.....</i>	<i>125</i>
5.4.2	<i>Die Belhar Belydenis word wêreldwyd al hoe meer erken:.....</i>	<i>125</i>
5.4.3	<i>Wat kan uit die Belhar Belydenis geleer word?.....</i>	<i>125</i>
5.4.4	<i>Die missionêre waarde van die Belhar Belydenis .....</i>	<i>125</i>
5.5	Besware teen die Belydenis van Belhar vanuit die NG Kerk.....	126
5.5.1	<i>Besware teen die ontstaansgeskiedenis van Belhar.....</i>	<i>126</i>
5.5.2	<i>Besware teen die inhoud van Belhar .....</i>	<i>128</i>
5.5.2.1	<i>Stem die Belhar Belydenis met die Skrif en Formuliere van Eenheid ooreen? .....</i>	<i>129</i>
5.5.2.2	<i>Verskil Belhar van die Formuliere van Eenheid?.....</i>	<i>131</i>
5.5.3	<i>Besware teen die status van Belhar as 'n belydenisskrif.....</i>	<i>133</i>
5.5.3.1	<i>Wat is die kriteria wat die NGSK aangelê het vir die opstel van 'n belydenis?.....</i>	<i>134</i>
5.5.3.2	<i>Hoe vergelyk Belhar met algemene belydenis-tendense?.....</i>	<i>136</i>
5.6	Konklusie oor besware teen die Belhar Belydenis	138

(Vervolg ...5.7)

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 5 (VERVOLG)

5.7	Karl Barth se Teologie van Gereformeerde Belydenisse.....	139
5.7.1	<i>Barth se 1923 lesings .....</i>	139
5.7.2	<i>Die onderskeid tussen Gereformeerde en Lutherse benaderings .....</i>	142
5.7.2.1	<i>Ekumeniese openbare karakter van belydenisse .....</i>	142
5.7.2.2	<i>Eenheid in interpretasie .....</i>	143
5.7.2.3	<i>Verband met vroeë kerklike simbole .....</i>	146
5.7.2.4	<i>Veranderlikheid of permanensie van belydenis .....</i>	149
5.7.2.5	<i>Toewyding vereis aan belydenisse .....</i>	150
5.7.3	<i>Die wenslikheid en moontlikheid van 'n universele Gereformeerde belydenis .....</i>	151
5.8	Implikasies vir die herenigingsproses en die belydenisgrondslag.....	154
5.9	Die missionêre implikasies van Karl Barth se insigte oor die karakter van Gereformeerde belydenisse.....	156
5.10	Samevatting.....	158

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 6	DIE MISSIONÊRE WAARDE VAN DIE BELHAR BELYDENIS VIR GEMEENTES EN LERAARS VAN DIE NG KERK	156
6.1	Die basis-vraag oor die Belhar Belydenis: Missionêre waarde	156
6.2	Wat die vraag na die missionêre waarde van Belhar behels	158
6.2.1	<i>Insigte van Goheen & Newbiggin .....</i>	158
6.2.2	<i>Insigte van Karl Barth .....</i>	161
6.2.3	<i>Is 'n oop en eerlike gesprek moontlik binne die herenigingsproses? .....</i>	163
6.3	Riglyne vir 'n oop en eerlike debat oor die Belhar Belydenis	165
6.3.1	<i>Belydenisse is poorte tot die Evangelie en Skrif .....</i>	165
6.3.2	<i>Die motivering vir die studie van die Belhar Belydenis .....</i>	167
6.3.3	<i>Die missionêre waarde van die Belhar Belydenis .....</i>	168
6.3.4	<i>Riglyne vir die fasilitering van die debat .....</i>	170
6.4	'n Verwysingsbron van aktuele temas in die Belydenis van Belhar	173
6.4.1	<i>Ontstaans-konteks van Belhar .....</i>	173
6.4.2	<i>Artikel 2: Eenheid en eenwording as getuienis .....</i>	176
6.4.3	<i>Artikel 3: Versoening .....</i>	178
6.4.4	<i>Artikel 4: Geregtigheid, armoede en bevrydingsteologie .....</i>	179
6.4.5	<i>Artikel 5: Gehoorsaamheid .....</i>	180
6.4.6	<i>'n Denkskuif (wegkom van piëtisme) in die ekklesiologie van NG Kerk-familie .....</i>	181
6.4.7	<i>Belydenisse uit die Reformasie en 'n eietydse belydeniskarakter .....</i>	182
6.4.8	<i>Gesprek/kontak tussen die NG Kerk en die VGKSA .....</i>	183
6.4.9	<i>Die universele karakter van Belhar .....</i>	184
6.4.10	<i>Die kerk as eksemplaar of alternatiewe gemeenskap .....</i>	185
6.4.11	<i>Hedendaagse toepassing van Belhar .....</i>	186
6.4.12	<i>Simboliese betekenis van Belhar .....</i>	188
6.5	Slotbeskouing	190

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

HOOFSTUK 7: ADDENDUM

	ONDERHOUDE AS STIMULASIE TOT GESPREKVOERING BINNE DIE NG KERK-FAMILIE	169
7.1.	Die gebruik van die Belhar Belydenis in 'n gesprek oor die missie van die NG Kerk-familie in die Suider-Afrikaanse samelewing	169
7.2.	Kwalitatiewe onderhoude oor die Belhar Belydenis as voorbeeld- gesprekke oor die missie van die NG Kerk-familie in die Suider-Afrikaanse samelewing	172
7.3.	ONDERHOUD MET ANDRIES LOUW	175
7.4.	ONDERHOUD MET ANONIEM 1	190
7.5.	ONDERHOUD MET DANIËL MALULEKE	199
7.6.	ONDERHOUD MET ANONIEM 2	206
7.7.	ONDERHOUD MET JOHAN BOTHA	210
7.8.	ONDERHOUD MET HANNES THERON	222
7.9.	ONDERHOUD MET NICO KOOPMAN	226
7.10.	ONDERHOUD MET PIETER GROVE	232
7.11.	ONDERHOUD MET JAAP DURAND	239
7.12.	ONDERHOUD MET PHIL ROBINSON	245
7.13.	ONDERHOUD MET DAAN CLOETE	253
7.14.	ONDERHOUD MET ANONIEM 3	260
7.15.	ONDERHOUD MET ANDRÉ BARTLETT	273
7.16.	ONDERHOUD MET REGGIE NEL	280
7.17.	Samevattende opmerkings	282

INHOUDSOPGAWE (vervolg)

BIBLIOGRAFIE	310
BYLAE 1: Besluite van die NGSK oorgedra aan die Algemene Sinode van die NG Kerk in 1982	319
BYLAE 2: WBGK besluite rakende die NG Kerk en apartheid	324
BYLAE 3: THE LAUDIUM DECLARATION	327
BYLAE 4: DIE BELYDENIS VAN BELHAR 1986	329

SAMEVATTING

DIE MISSIONÊRE WAARDE VAN DIE BELHAR BELYDENIS VIR DIE NG KERK: INSTRUMENT TOT INHEEMSWORDING

deur

Jan Mathys de Beer

Promotor: Dr. A S (Attie) Van Niekerk

Departement: Godsdiens- en Sendingwetenskap

Fakulteit Teologie, Universiteit van Pretoria

Graad: Philosophiae Doctor

Die Belhar Belydenis was sedert sy ontstaan in 1982 'n omstrede dokument in die NG Kerkfamilie. Ná die Kerkbode-debat in 1998, is Belhar al hoe meer gesien as 'n struikelblok in die weg van eenwording. Denke oor die Belydenis het gepolariseer tussen diegene wat dit aanvaar as konfessie teenoor diegene wat dit nie aanvaar nie. Besware wat teen die Belydenis ingebring is, het te make met sy ontstaansgeskiedenis, sy status as konfessie en inhoudelike besware. Die negatiewe persepsies oor die Belhar Belydenis is diep gewortel.

In hierdie studie word 'n derde posisie voorgestel, naamlik dat die *missionêre waarde van die Belhar Belydenis vir die NG Kerk* genoeg rede is om die inhoud van die belydenis te ontgin, ongeag of die belydenis as konfessie aanvaar word of nie. Deur 'n bestudering van die sendingbenadering en –beleid in die NG Kerk as historiese aanloop tot die Belhar Belydenis, word die belang van inheemswording in terme van die missie van die kerk uitgelig. Die NG Kerk het 'n sendingbeleid rondom die negentiende-eeuse Europese teologie van inheemswording ontwikkel wat bygedra het tot die ontstaan van afsonderlike kleur-bepaalde kerke. Hierdie beleid van inheemswording het bygedra tot 'n versmelting van kerk en volk by die Afrikaner, met 'n verdere gevolg van toenemende isolasie, 'n geloofwaardigheidskrisis en 'n missionêre gevangenskap. Dit vorm die missionêre agtergrond van die Belhar Belydenis. Ongelukkig het die NG Kerk die belydenis baie negatief ontvang – saam met 'n aanklag van kettery en afgodery. Selfs te midde van hierdie negatiewe persepsie van die Belhar Belydenis, het die belydenis nogtans 'n vormende en bevrydende invloed uitgeoefen op die sending van die kerk tot op hede, weereens: missionêre waarde.

Die leemte in die inheemswording van die NG Kerk is dat dit tot volks-inheemswording beperk was. 'n Nasionale inheemswording-benadering word uitgewys as 'n meer relevante uitdrukking van die missie van die kerk in Suid-Afrika, met 'n Suid-Afrikaanse Gereformeerde kerk as oogmerk. In terme hiervan is die Belhar Belydenis 'n instrument tot inheemswording vir die hele NG Kerk-familie.

Belhar is nie die struikelblok in die weg van eenwording nie. In die herenigingsgesprekke het 'n inwendige teenstrydigheid ontstaan, en dít is die werklike struikelblok. Verskillende benaderings tot belydenisse bring verskillende beoordelings van Belhar mee. Karl Barth se teologie van Gereformeerde belydenisse dui op 'n derde weg uit die hereniging-dilemma. Die aanvaarding van 'n belydenis in die Gereformeerde benadering geskied altyd in vryheid, want Gereformeerdes staan onder gesag van die Skrif en Christus alleen. Die gesag wat die Kerk aan 'n belydenis toeken word nie ontken nie, maar eerder ontgin.

Die studie sluit af met riglyne vir die ontginning van die missionêre waarde van die Belhar Belydenis, gegrond op 14 onderhoude met teoloë uit die NG Kerk en VGKSA. Die onderhoude word weergegee as stimulasie tot gesprek tussen die lede van die NG Kerk-familie, veral tussen die NG Kerk en die VGKSA. Die studie eindig met enkele praktiese riglyne vir leraars en gemeenteleiers wat die missionêre waarde van die Belhar Belydenis wil ontgin deur 'n oop en eerlike gesprek oor die Belhar Belydenis. 'n Verwysingsbron van aktuele temas in die Belhar Belydenis word as hulpmiddel gegee.

Lys van Sleutelterme

Belhar Belydenis

Nederduitse Gereformeerde Kerk (NG Kerk)

Verenigende Gereformeerde Kerk in S.A. (VGKSA)

NG Sendingkerk

Inheemswording

Kontekstualisering

Missionêr

Missie

Sending

Herenigingsgesprek

Eenwording

Karl Barth

Lesslie Newbigin

Gereformeerde

Lutherse

Status Confessionis

SUMMARY

THE MISSIONAL VALUE OF THE BELHAR CONFESSION FOR THE DUTCH REFORMED CHURCH: INSTRUMENT OF INDIGENIZATION

by

Jan Mathys de Beer

Promotor: Dr. A S (Attie) Van Niekerk

Department: Science of Religion and Missiology

Faculty of Theology, University of Pretoria

Degree: Philosophiae Doctor

Since its inception in 1982, the Belhar Confession has been a controversial document in family of Dutch Reformed Churches. After the debate in *Die Kerkbode* (1998), Belhar was progressively seen as an obstacle in the way of church unity. Opinion on the Confession polarized between those who accepted Belhar as their confession and others who did not want to accept it altogether. Objections on Belhar has to do with factors surrounding its inception, its status as confession and objections on certain textual formulations. The negative perceptions of the Belhar Confession is deep rooted.

This study proposes a third position, namely that the missionary value of the Belhar Confession reason enough gives to make use of the contents of the Confession, irrespective of whether it is accepted as confession or not. Through a study of the missionary approach and policy of the Dutch Reformed Churches, the importance of indigenization as mission of the church is highlighted. The Dutch Reformed Church (DRC) developed its missionary policy based on nineteenth century European theology of indigenization. This policy of indigenization, however, contributed to the formation of separate churches determined by colour. This policy of indigenization also contributed to a fusion of church and “volk” (indigenous people) of the “Afrikaner”, further resulting in isolation, a crisis of credibility and a missional imprisonment in die DRC. This is the missional background of the Belhar Confession. The DRC, however, had a very negative reception of the Confession, since it was accompanied by a charge of heresy and idolatry against this church. Nevertheless, even in the midst of this negative perception of Belhar, the Confession still had a formative influence on the mission of the church until now: hence its missional value.

The shortfall in the indigenization of the DRC is that it was confined to “volks”-indigenization. A national indigenization approach is shown to be a more relevant expression of the mission of the

church in South Africa, with a South African Reformed Church as objective. In terms of this, the Belhar Confession is an instrument of indigenization for the whole DRC-family.

Belhar is not an obstacle in the way of church unity. In the re-unification talks, an internal contradiction appeared, which is the actual obstacle. Different approaches to confessions lead to different evaluations of Belhar. Karl Barth's theology of Reformed confessions points to a third way out of the dilemma of the re-unification process. In the Reformed approach, the acceptance of a confession is always voluntary, because the reformed believer is only under the authority of Christ and his Word (Scripture). The authority that the church gives to a confession is not denied, but rather discovered.

The study concludes with a contemporary reading of the Belhar Confession, based on 14 interviews with theologians in the DRC and the Uniting Reformed Church. These interviews are presented to stimulate a conversation between members of the DRC-family, especially between die DRC and the Uniting Reformed Church. At the end of the study, some practical guidelines are given for church leaders and pastors who wish to make use of the missional value of Belhar by facilitating and organizing an open and honest dialogue between members of the DRC-family.

List of Key words

Belhar Confession

Nederduitse Gereformeerde Kerk (NG Kerk)

Verenigende Gereformeerde Kerk in S.A. (VGKSA)

NG Sendingkerk

Indigenization

Contextualization

Missional

Mission

Missionary

Church unity

Karl Barth

Lesslie Newbigin

Reformed

Lutheran

Status Confessionis

Dutch Reformed Church Family

LYS VAN AFKORTINGS

AACC:	All Africa Conference of Churches
ASK:	Algemene Sinodale Kommissie
Belhar:	Belhar Belydenis
CCAP:	Church of Central Africa Presbyterian
DRC:	Dutch Reformed Church (Engels vir NG Kerk)
GER:	Gereformeerde Ekumeniese Raad
NAV:	1983 Afrikaanse Vertaling van die Bybel
NG Kerk:	Nederduitse Gereformeerde Kerk
NGKA:	Nederduitse Gereformeerde Kerk in Afrika
NGSK:	Nederduitse Gereformeerde Sendingkerk
NGTT:	Nederduitse Gereformeerde Teologiese Tydskrif
NHK:	Nederduitsch Hervormde Kerk
OAV:	1953 Afrikaanse Vertaling van die Bybel
OVS:	Oranje Vrystaat (tans net: Vrystaat)
RC America:	Reformed Church in America
RCA:	Reformed Church in Africa
RVN:	Ras, Volk en Nasie en Volkereverhoudinge in die Lig van die Skrif
SADHS:	South Africa Demographic and Health Survey
SKG:	Sinodale Kommissie vir Getuienisaksie
TEF:	Theological Education Fund
UP:	Universiteit van Pretoria
URCSA:	Uniting Reformed Church in Southern Afrika (Engels vir VGKSA)
USA:	United States of America
UWK:	Universiteit van die Wes-Kaap
VGKSA:	Verenigende Gereformeerde Kerk in Suider-Afrika
VPKB:	Verenigde Protestantse Kerk in België
WBGK:	Wêreldbond van Gereformeerde Kerke
WCC:	World Council of Churches – Wêreldraad van Kerke

VOORWOORD

Ek het gewonder wat ek sal sê as iemand vir my vra: “Nou wat is die slotsom van jou navorsing?” Verskeie antwoorde het by my opgekom, sommige akademies, ander tegnies, nog ander versigtig en ook ‘n paar reguit antwoorde. Maar een het by my vasgesteek, en ek dink dit is die slotsom: **liefde**.

Sonder liefde sal al my ywer met hierdie proefskrif vir my, vir die leser en vir die kerk niks baat nie. Ons, die NG Kerkfamilie, kan net vorentoe beweeg in hierdie land waarin die Here vir ons toelaat om te woon, met liefde. Dit geld ook vir al die ander inwoners van die land, maar as die kerk nie liefde uitstraal nie, wie sal dan daarvan weet?

Ek is heeltemal bewus daarvan dat die tema van hierdie navorsing baie ongewild is. Daar is voorstanders van die Belhar Belydenis wat nie daarvan hou dat ek hier voorstel dat die belydenis nie noodwendig as konfessie aanvaar moet word nie. Daar is ook teestaanders van Belhar wat sekerlik nie weer van dié dokument wil hoor nie – en nog boonop dat dit waarde vir ons het nie! My dilemma is dat ek mense ken aan beide kante (pro- en anti- Belhar), en dat ek lief is vir almal. Trouens, die meeste van hierdie mense is saam met my in een kerk, wat ons in werklikheid deel maak van een gesin. Mens leer in ‘n gesin om iemand lief te hê, al verskil julle van mekaar.

My wens is daarom dat hierdie studie daartoe sal bydra dat gelowiges in die NG Kerk-familie (en selfs wyer) nader aan mekaar sal beweeg omdat ons deel is van een gesin deur dít wat die Messias vir ons gedoen en gewys het.

Ek is aan soveel mense dank verskuldig vir hierdie navorsing: eerstens ons Hemelse Vader wat dit enigsins moontlik gemaak het; ook my vrou, Elanie, en twee seuns, Anru en Tian, wat my so geduldig bygestaan het; my promotor, Attie, vir sy diepte, skerp insig, goeie leiding (en ruimte) en rustigheid; my Kaapse vriend, Danie, wat die onderhoude in leesbare vorm omgesit het; die hele gemeente van Waterkloofrif (hier gaan ek dit nie eens waag om name te noem nie – daar is te véél!), sonder wie hierdie studie eensydig en onafgehandel sou wees; kollegas en vriende (soos Annemarie Venter) wat my aanhou bemoedig het; die besonderse mense met wie ek so insiggewend kon gesels in die onderhoude; en ‘n hele reeks hulpvaardiges by die Universiteit, ABID en die verskillende sinodale kantore.

Ek wil veral die hoop uitspreek dat twee dinge ‘n werklikheid sal word. Eerstens, dat mense wat soveel emosies ervaar wanneer hulle “Belhar Belydenis” hoor, dat hulle hierdie navorsing in die asblik wil smyt, tog die durf aan die dag sal lê om eers bietjie daarin te lees voor hulle dit doen. Tweedens, dat die liefde en eensgesindheid in Christus so sal toeneem in die NG Kerk-familie vir mekaar, dat hierdie studie vinnig verouderd raak en mense dit in die asblik begin gooi met die woorde: “Been there, done that.”

Alle lof aan ons Hemelse Vader, want aan U behoort die Koninkryk, die krag en die heerlikheid, tot in ewigheid. Amen

Jan de Beer

Augustus 2008